

Megjelen minden második
vasárnap.

Felolvasó szerkesztő:
BEILSCHMIDT A. FERENC.
Laptulajdonos: **RÁTH EYLLÉA.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, O-gabonafér 18. sz.

ELŐRE

FÜZZETLEN KRITIKAI BETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK
hétlapon házilag szállítva vagy időkre
postán küldve:
évesre 6 K - 1
fél évre 3 K
negyed évre 1 K 50

Egyes szám ára 10 fillér.

**Írtdeléseket felvesz és jutá-
nyosan közöl a kiadóhivatal.**

Korona-ületek!

Most jutott kezembe a „Soproni Korona Takaré- és Önségélyző Szövetkezet” évi mérlege, s igaz meglepéssel olvastam az igazgatóság ezen jelentését.

Hogy mi okozta ezt a meglepetést, azt az alábbiakban fogom megmondani: igaz meggyőződésem, hogy mások is nagyon néznek meg furcsa dolgok elolvasása után.

Amikor fenti nagy és szép reményekre jogosító szövetkezetet Schaffer Antal és Blum Nálán urak kezdeményezték és a soproni kikereskedők és iparosok 1903-ban megalapították, az volt a cél, hogy heti koronás betétekből alkalma legyen mindenkinek tőkét gyűjteni s a szükséghez képest kisebb kölcsönöket a betétek után való törlesztéssel igénybevenni.

A szövetkezet ezen célt tartva szem előtt, 5 éven át meg is felelt feladatának s elég szépen gyarapodott, úgy, hogy a törzsbetétel egy millióra emelkedett.

Ugyátszik azonban, hogy az ügyvezelő elnökseg nem elégzik meg illó öleső dísséggel, hanem bele akarja

vinni a szövetkezetet olyan apró vállalkozásokba és üzletkebe, amelyek már annyi szépen indult szövetkezetek ténkre és amint azt a főtárosi üzletkötél tapasztaltuk, elég gyakran meleggájjai lettek a panamáknak.

Ilyen üzlet a mérlegszámja tanúsága szerint 1908-ban már vagy kilenc koronát jövedelmezett; ez a biztosítási üzlet.

Nem tudom kinek az eszméje ez, de szerény nézelem szerint az e fajta üzletkédek nem célja a szövetkezetnek s nem is vág egy szövetkezet ügykörébe.

Az elnök ur és hú munkatársa az ügyvezető igazgató ur, mint értesülünk, most egy új eszmet forgat agyában.

Mintán a hadvezér körültekintelt a parancsnoksága alatt álló területen, felfedezte, hogy egy kis területet meg lehetne hódítani és kiaknázni. Ez a terület az ügyvezető igazgató és elnöke szerint jó magyarán a masinás bolt.

Gépekkal kell kereskedni, ez az az eszme, ami ime megszületett, a legujabb eszme, de valószínűleg nem a legutolsó.

Tehát kereskedjék ma fa koronatakaró gépekkel, holnap vaszonnal, aztán cinkorral, kocsikenőccsel, kóolajjal, rendezzen be szabóságot, nyomdát, cipógyárat és a többi.

Hogy az ilyen vállalkozások hova vezethetik a koronaszövetkezetet, azt én most nem is kutatom, de hogy nem ez a hatáskör, hogy főképpen nem az a célja, hogy saját tagjainak versenyt csináljon, azt bizonyítani azonban szintén feleslegesnek tartom!

De hol is fog találni az ügyvezető igazgató ur olyan gazdát vagy varrónót, ki, ha szecskavégő- vagy varrógépre van szüksége, a vásárlásánál mindjárt magával hoz kel jó kezes is?

Ez nonszensz, ezt nem fogja megenni senkisen, ezen jótállás nélkül pedig a szövetkezet a gépet ki sem adhatja. Mire való tehát ezen üzletkédek? Ha a szövetkezetnek sok a felesleges pénz, adja humanus célokra, de ne szórja ki az ablakon.

De az új igazgatóság még egy körülményről megfeledkezett. Eddig a szövetkezet adót nem fizetett. Kérdés azonban, vajon ezt az adoménetséget akkor is fogja-e élvezheti, ha üzlet-

Haller József sajtópöre Zsombor Géza ellen.

III.

A tárgyalás.

A „Radikal” 1908. évi április 6-án megjelent számából a következő cikk kezdte a vad tárgyat:

Hogy megy Hilbi-Haller ur sora!

Ki fel nem mászik, le nem esik.

Megütötte magát!

A neves és vitéző Haller ur nemcsak neves, hanem becsületes ember is. Bar már évek óta suttogtak felőle különös dolgokat, de nyíltan kimondani azokat mégis csak a „Radikal” merre. Valahányszor csak a díjnemű Hilbi-Haller utunkba került, mindannyiszor orra alá darszultunk neves esztendőnekek egy esomóját. De ó az utca másik oldalára került. És ha kötek, almatagon nyujta ki kezét és aggodalmaskodva mondja: „Ugy látszik, mintha esnek”, fészkeltek ok manyhanyasításról is Hilbi ur diszpolgárra választja magát. És midőn esafog figyelni

lett a dolog vége, Hilbi leveiket gyártott magának, melynek értelmében Zsombor azért akarja őt megsemmisíteni, mert véle nem áll szóba. Ugy mellesleg pedig, nemis szokás szerint, néhány herceg hivatalnokot deponált.

Eznek a személté jogszanta fogások különös hatása volt. Az öreg előtöbblet annyi szemetet öltöztet, hogy hátról sült el. A „Radikal” Hilbivel radikálisan beszél és az igazságot almalmatat vagdosita fejéhez, hogy a neves ur még nem is lelegett fel tőle. Hallgat, mint tők a fűben.

A személyi adatok megállapítása és felvétele után következő vadlót kihallgatása.

Elnök: Megértette mivel van vadolva?

Zsombor: Igen.

Elnök: Bűnösnek erzi magát?

Zsombor: Nem.

Elnök: Ön írta a most felolvasott és a vad tárgyat kepező ket cikket?

Zsombor: Igen, én írtam és elvállalom értük a teljes felelősséget. Ezek a cikkek kepezik a választ arra a tamadásra, mely a „Nemzetor”-ben megjelent és amelyben azal gyanusítottam, hogy Haller József csupán

azert tamadom, mert nem vásárolta meg hallgatásomat és hogy a herceg vagy a herceg udvartartásában levő kikék által a Haller címeti polema folytatására felberekelttem. En Hallert már évekket ezöltő közezködők aztert tamadtam meg, mert a varmegye közöletében a korapötöl terjesztette, mert állásával egybezkötött befolyásával visszázt, mert a megélt választások alkalmával a hercegi hivatalnokait kortes célokra használta fel, hogy családjá nyugat állásához jutassza, megakadályozza értelmes, érdemesebb hivatalnokokat előmenetelükben. Természetes, hogy a legerefélyesebben vedeköztem azon gyanusítás ellen, mintha egyjárásommal anyagi előnyöket hallgatásom volna és hogy ezen gyanusítást a legerefélyesebben visszataszítottam. De így esztelkednem a legogosabban maganerőket is parancsolta, mert 15 évi politikai működésem, mely csak üdözletést és szegénységért érdemnyezetést nekem, költségetemre tette, hogy legerefélyesebben vedeköztem azon vad elönt, mintha 100 vagy 200 koronáért elhalgatnék oly súlyos dolgokat, melyekről tudomásom van. De nem csak én ragalmaztam meg ezen gyanusításokkal, hanem a hercegi hivatalom oly egy hivatalnok is, kikkel irad-

Gummisarok, cipókrém, cipósámfa, cipókötő, szállagtartó, gyöngycsokor

és mindennemű díszmű bőrök nagy választéka.

Világhírű „O'SULLIVAN” gummisarok

és „IDA” cipókrém egyedül kaktára

FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA

bőrkereskedésében

SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

Steisel Simon, épületfa és szőlőkarók raktára (Deák-tér 4. szám.)

körét kiterjeszti? Az pedig egyrészt bizonyos, hogy az évenként szép összeget tesz ki, másrészt pedig nagyon feltételes, hogy az ilyen apró üzletekkel való jövedelem a kivendelő adósszeg nagyságát megítélje?

A szövetséget kezdeme-nyezések a tagok segítése volt a cél, most pedig ugy-lyátszik a szövetséget segé-lyezése a tagok tönkretétele.

B. A.

Iparos vagy munkás — az nem ur.

A megbélyegzett „Mezőőr”.

A Soproni kerületi munkabiztosító hivatal legutóbb tartott igazgatósági ülésen fel-temest két határozatot hozott. Egyha-nyulag megbotránkozásának adott kifejezést a helybeli „Mezőőr” címűen megjelenő papíros ellen, mert az egy cikkében azt ízesgette, hogy iparos és munkás nem való fínt nevez-zett intézet tisztviselői kara köze és egyben erősen támadta az intézet önkormányzatát, azon meleg önjának adván kifejezést, hogy e hatalmas szervezet vezetése a munká-rodók és munkások kezéből vete-áradt ki. A helyzet jelölésére meg kell állapítani, hogy a munkabiztosító igazgató-ághán vannak a „Mezőőrök” volt hírei is, és mégis egyhangúlag hozottát a megbélyegző határozat.

Nyilvánvaló, hogy itt az ugynevezett „latensek” és a fűszálgal dolgozó polgárok összejutásáról van szó. Vannak ugyanis emberek, akik, mert az iskolapadok egynehány nadrágot töltek kiért, mert egy-nehány vizsgán szerencsésen megesszük sítá-á, bizonyos nagyság hóbortla esse, le-áznak mindenkit, aki becsületesen két kezével dolgozza, járul hozzá a társadalom tenartásához. Ezen heamer-gőz elharapó-áztó sájna, már le az legutolsó íróköcsösg, aki az iparos léte, gyűlölyi, futarcsa tagak, hogy a legúbb szociologem fontosabb tagja

a társadalomnak és szebb jövedelemmel bír, mint az a sok, igen sok firkáló napló, aki protekció és egyéb révén, a munkálkodó nép szebbélt élőködi.

Tiszteljük és megbecsüljük az állam külföle igazgatási gépezeteinek tisztviselőit, protekció és egyéb révén, a munkálkodó nép szebbélt élőködi. Tiszteljük és megbecsüljük az állam külföle igazgatási gépezeteinek tisztviselőit, protekció és egyéb révén, a munkálkodó nép szebbélt élőködi. Tiszteljük és megbecsüljük az állam külföle igazgatási gépezeteinek tisztviselőit, protekció és egyéb révén, a munkálkodó nép szebbélt élőködi.

A munkabiztosítóban történt minifeszítések az és által van vadköz képtelen had az iparoság, munkásság közt, mely melyre megfetének és a kik fizetése kizarólag a munkásság és iparoság fillereiből kerül ki. Üdvözöljük tehát a munkabiztosító ezen erdyes állás-foglalását. Talán első próbálkozása ez az iparoság és munkásság önezetnek állfetés tárgyában és önes kizára, hogy ez oda fog vezetni, hogy bizonyos ügy-vedesékek, kik az iparos-gözt streber-ánek, de társadalmilag kerülök és lenezik, vegre oda kerülök, hoi a helyük van: a megérdemelt szürke ismeretlenség földnyába.

Az állanvasutak tarifaelemése.

A kereskedelmi kormány az állan-vasutakom meg akarja drágítani az aru-szállítását és a személyszállítását.

Ami a személyszállítás megdrágítását

nem, avagy tenlyg becsületet ember-e Haller. Én tehát mindazert ami irtam, helyt állök és kész vagyok azt az utolsó szög be is bizonyítani.

Élnök: Ön irta azt a levelet, melyet „Gutfreund” aláírással Hallerhez írték?

Zsombor: Én nem irhattam, mert mikor a név a „Nemzetörben” megjelent, a Haller ellen emelt legelsőcsabb vádák a „Radikálban” már közzéle voltak és különben is állítotestiek már egy évvel ezelőt vette kezdett. Nem lett volna tehát értelme oly dolgök nyilvánosságra való hozatalával tenyegedni, melyeket már egy évvel ezelőt máss lapok letérítáltak.

Élnök: Ha én anyi terhelét tudt Halleröl, miért nem hozta azt nyilvánosságra, illetve miért var ezzel oly hosszú ideg?

Zsombor: Mert csak most támadt meg és csak most provokált, és mert ezen megtámadás és provokálás által mindezen piszkos dolgök jobbi szözléséssel öszöszerítettem. Hiszen a vad tárgyat képező két cikk csak a már annak idegen megjelent dolgök öszsegezése. Újakat nem tartalmaznak.

Schwartz Sándor dr. vado: Nagy-ságos élnök úr! Tekintetes Esküdötörösg! A vádolt vedomek két része öszik. Az első, a vádolt jövezemely eljárásának igazolásá a cikkök közbebeszárását, mire nezzre bizonyítás igen egyszerű. Csúpan a „Nemzetörben” Haller Jozsef teljes aláírásával ellátott és Zsomborra vonatkozó cikk felolvastásá indítványozom. Ha Zsombor személyere vonat-kozó öt néven megnevezése és Haller alá-írásával ellátott íjk cikk megolem, annak visszastárítása nem csak jóga, hanem egy-

illeti, az nyilvánvaló merénylöt a szégyényabb népozlatyok ellen. A legnagyobb urak ingren utaznak a szalonköcsikben és a piús-ádivány-önsök öztyáltyokban. A kisobb urak, az állami és közigazgatási hivatalnokok a házony és bórparásny kopókbán fölágygyggyal utaznak, tehát ölsobbam, mint a szégyény ember a zulfolt harmadosztályú köcsikben. Azok tehát egyáltalában nem érzik, vagy legalább is könnyen viselik az új terhet. Tehát csak a szégyény ember — a munkás, a kisiparos, kis-kereskedő és kisgazda — fogja it is meg-fizetni a felenneli költséget.

A személyszállítás megdrágítása azon-ban má még nincs napirenden, noha a köztel-jöveire kilátásba helyezte azt Szterényi állan-lyitkar ur. Am nem már ma napirenden van: az az aruszállítás díjainak fölemelése. Ezeket tar-tanacs tarifa-ösztályi. Alban a közlekedési tanácsban persze képviselve van minden kapitalista érdekesorpot: a nagyipar, nagy-bírok, nagykereskedelm, ellenben mincsekben képviselve csak az érdekesorpot, ama-lyeknek a bérere megéme ezen jäték. Ebben a társaságban feltette kik Szterényi állanlyitkar azokat az ökökat, amek — szerinte — szük-segessé teszik az aruszállítás megdrágítását.

Az első ök az állanlyvusutak „sulyos penzényi helyeztet”. Ennek a nagyszabású üzlet vállalatnak a kiadásai 1902-töl 1908-ig 1037 millió koronával emelkedtek, míg a bevételek csak 922 millióval. És ami ennel is többlet jelent: a tiszta haszon 1906-ban kitétt 1047 millió koronát, 1908-ban pedig csak 70 millió koronát. A bevételek öcské-neséhez járul az alkalmazottak fizetésének rendezése, ami a meletget kedvezőtlenül be-folyásolja, mondata az állanlyitkar ur és ezzel körölbüli ki is merette az ökökat.

Mi nem akarunk igazgatálatnak lenni és így az állanlyvusutak megöletem öcské-üesét nem írjuk kizarólag a mulkitor urakon rovására; a rossz eredményt nagyrészen a gazdasági válság okozta. A gazdasági viszo-nyök javulásával — és bizonyára már az idei év folyamán is — lenyegesen javulni fog az üzlet mérleg. De Kossuth és Szterényi urak megdrágítják a kedvező alkalmat és a tarifaelemés révén új közzvetett adót vetnek ki a népre.

nesen örkölési kötelessége. Zsombor jöhisze-meközött illetőleg meg bizonyítani szándékom — és ez abban az esetben, ha a bizonyítás az egész vonalon meddő maradna, a büntetés kiszabásánál iránnyal tenyöz lened —, hogy mind azon állítások, melyek ezáltal a vad tárgyat képezik, a „Soproni Szemlében” már egy évvel ezelőt megjelentek. Az, aki ezeket az adatokat gyűjtötte — amint azt bizonyí-tani is tudom — a sajtojper megindítására Haller több ízben egyezsen felhívta, mert öszö-tasainak valódságát nem csak be tudja, de be is akarja bizonyítani. Bebizonyítom továbbra, hogy Haller lapja, a „Nemzetör” kijelentette, hogy Haller a „Soproni Szemlé” ellen a sajtojper meg fogja indítani. A „Soproni Szemlében” pedig telefonterítéses jött Halleröl, mely a sajtojper megindítását a lohtározottabb alakban egyenesen beje-nteti. Erre aztán a „Soproni Szemlé” kijelentette, hogy a harcot a sajtojper tárgyálságá felüggeszti, amkor ugyanis állanlyit-ért helyt fog állani. Mind ezek dacára, Haller ur a sajtojper nem indította meg. Az, aki tudta, hogy mily nyilvánvaló áll a „Nemzetör” Hallerhez, tudta azt is, hogy a lap csak Haller inspiratójára hozta a sajtojper meg-indításának híret. De abban nem ketekekedt senki, hogy a cikkök állításai nem valósú-özök minden alaptól, valamin, hogy Haller gyanus hallgatása után immár kötelesség volt Zsombornak ezeket a meg nem eöltöt adatokat arra felhasználni, hogy ez az ember a nyilvános szereplés színterölöz leszeri-tassék.

(Folytatás következik.)

A nagybirtok adóját a kormány nem merette és nem is akarta emelni; hát emelik a követségi adókat, a mulitkor a szeszdót, most a vasuti tarifát. Mert az bizonyos, hogy az árak szállásának fölmentését követően a nagybirtokok és gyárosok fizetik majd meg, hanem — a szállított fogyasztási cikkek megdrágítása révén — áthárítják a fogyasztókra.

Igy állván a dolg, nagyon természetes, hogy a landesközöi újak nem tillakoztak a tarifamelelen ellen. Az általános drágaság pedig a tarifamelel által is fokozódni fog. Szóval: ez ígyben is a köllégeket csak a nép fizeti meg.

SZEMLE.

Sopron, 1909 Április 29-én.

Városi közgyűlés. (Sopron, 1909 Április 28.) A közgyűlésen a városatitok csak jyer számban jelentek meg, a mieők oka a képviselők renyhességén kívül abban is keresendő, hogy a közgyűlés tárgyszoraitának alig volt érdekeltbői pontja. A gyűlésen Dr. Tóplár Kálmán polgármester elnököl, a ki a napirend előtt bejelentette, hogy a szépítési egyesület aziránt kérényezett, hogy az Erzsébetparkban 150 vasszerkezeti székot állíttasson fel. Ezek használatáért 4—6 fillér fizetendő. — Zombor képviselő kérdést intéz, hogy az ott lévő padok a jövőben is díjmentesen fognak-e a közönség rendelkezésére állni. A polgármester igenül választ ad. Az egyesületnek engedélyt ad erre megadja. Néhai Pachhof F. korházgondnok özvegyének kényezvénye özevényi nyugdíj iránt elutasított. — Az önálló jegybank iránti kérény támozgatott. Ellene beszél Szilvási D. — Azonok a városi hivatalnokoknak, akik eddig drágaság pótlékot nem élveztek, a jövőre nezzve ez megadatik. — A vízvezeték zároszámadása helybenhagyatik, miután Dr. Rosenfeld képviselő hozzászól az ügyhöz. — Szilvási D. panaszokd az utcákban hiányos fesszendezés miatt. Wámoscher kijelenti, hogy az utcákat naponta kétszer fesszendezik és hogy víz erre a célra bőven van. — A vízvezeték hivatalnokának Bedy A.-nak fizetése 1000 koronáról 2000 koronára emellett fel. Dr. Schwarz Sándor azon javaslat ellen kel ki, hogy a többi hivatalnokokat visszamenőleg önévédek pótlékot engedélyezzenek. Indítványozza, hogy az iratokat a tanácsnak adják ki, miután semmiféle üzleti vállalkozással önévédek pótlékot létezik. Az indítvány elfogadtatik. — Az új bikaistálló építési tárgyalban jelentették, hogy a városi pichban nem hajlandó a szóban forgó teleknek csak egy részét is eladni, kel tehát nagyobb telket 767 négyzetögllet 6836 koronára árban venni. Miután Holczmann G. az ügyhöz szól, hátrahatja ment, hogy az istálló városi telken, a „Pflanzsteingäßchen” építtessék. — A harkai katolikus plebános öt éven át éventek 100 koronát kap tizifiaert. — A hat városi tűzoltóra kiterjesztetik a nyugdíjképeség, a breinbergi esendőörössel a szerződés 3 évre megújították. — A hat. segédegységet a tanonemkalkulátsra 100 korona segéy kap. — A Diakotthor 200 koronát. — Az Erzsébetpark szépítési 8-ára, 12 esetleg 19-ére átengedték a tanítóegyesületnek. — A magyar gyermek-odaegyesület 1911. évre is 2000 koronára segéy kap. — Dr. Schwarz Sándor és Fodor József képviselők a tanácsnak azon intézkedését, mely szerint Salamon Erzsébetnek egy fadóé felállítására engedélyt adott és most, mikor nevezett nőnek ismét megvonta, kritiká tárgyává teszik. A polgármester felvilágosító válasza után ideg-

lenes írusítási hóde engedélyeztetik számára. Egynehány kevésbé fontos tárgyt elintézzése után a gyűlés berekeszteti.

*** A bajba került „spritzer”.** A magyar kir. tudományos akadémia nyelvészeti osztályának szonon népló székén nem tudott véle. Ott maradt az szalkának: „spritzer”-nek minden hivatalos és nem hivatalos tillakozás és „fröces”-ezés dacára. Most azonban ugyllés, mégis csak bajba került a „spritzer”. A felvidéki borkereskedők rugaszkodnak ellene, megpedig nem is annyira a neve, mint inkább a lényege ellen. Összeálltak — már t. i. a borkereskedők — és elhatározták, hogy a „spritzer” végképen kiirtása céljából a földművelésügyi miniszteriumhoz fognak petícionálni. Ennek azonban most már fele sem van. A miniszterium, amely oly fontosmáris körültekintéssel és kis szolgálatok érdekében oly flagrans fölőnsere mellett szerkesztette meg azt az új borörvényt, hogy minden szőlőgazda már most reneg a legtesetebbi szőlőtől, ez a miniszterium még képes arra, hogy a „spritzer”-t végkép kiküszöbölje a magyarok — gyomorból. — A gyomor majd tán csak megnyugszik ezen fényes hazafias cselekedet kedvéért, azaz hogy bizonyos gyomrok csupán, mert hogy például a székélygöcsök, no meg minidazon bormelmélőké, kik borméris engedélyvel bírnak, mint korok majd chloz a hazafiszóhoz, azt elkelzelnünk nem is oly nehéz.

*** Kultura törlesztéses részletekre.** Bizonyos körök kimondották, hogy Sopronban kulturapártot kell építeni. Ahelyett, hogy a szononvázat kibővítenék vagy a szegényügyet rendeznék, birni fognak a Deák-térre egy pártot, amelyben a „kultura” fog ott-honnan találni, az a kultura, amelyet addig találni valahol Magyarországon föllelnek. A költséghez egy csekélyke részszel az állam kifizetését is hozzájárul, természetesen a városot is megkövetelik a megfelelő jutalékok, a hátralevő rész pedig majd valahogy részletekben különféle alapokból hozzák össze. A napokban az ipari kiállítási bizottság azt a határozatot hozta, hogy a kiállításnak 12000 koronát isztja jövedelméből a kulturapártot, a rernét épít. Legjobb tudomásunk szerint ezen alap kizárólag ipari célokra használható fel. De micsoda ipari előnye lenne annak, hogy a kulturapártóban a római emlékek mellett a Pity Palkó hagarás oszlopát iszen karos hátrahoz elten tehát teljesen helyén valosak találjuk és reméljük, hogy meg is lesz a kívánt siker.

*** A „szép közönség”.** Pitróf városi tanácsos urat terbeli a felelősség ezen fura kifejezés feltalásáért. Mikor arról volt szó a közgyűlésen, hogy a Deák-tér megengedéseket egy fadóé felállításra, a tanácsos ur megállapította, hogy ez talán a „szép közönség”-nek nem tetszenék. Ejnye, ejnye, kedves tanácsos ur, mindezeid a lakosságot csak két részre osztályozni: az a férfiak és nőneműre! „Szép” vagy „csunya” nem egy lehetséges és egy tudjuk, hogy ezáltal meg a városi adóvalval sem lett kísérlet. Nehéz is volna, mert hisz igen találok mondja a huncut német: gusztook és pofonok, ezek különbözök. Ha tehát már osztályozni akarunk, mi más rendszert ajánlunk. Sorozzuk ugyani a polgárokat két osztályba: a fizetők és a nemfizetők osztályba. Azután pedig csak a fizetők gusztoja legyen mervado a fontosabb közügyekben!

*** A nép heréi.** Azon felette nagy adóterhek, melyek a nép vállait nyomják, föleg a bürokratizmus túltengésén felik nagyrázkutat. A sok ezer tudatlan és tehetetlen

protektiozus fiu számára minden újabb és újabb hivatalokból kelt rendszeresen, s ugy veljük, hogy nincsen már messze az az idő, amidőn külön e célra kirendelt biztosok fogják a tybakot és szivfakát megmozdítani. Hatalmas hivatalnok sereg igazgatja a megvált és ennek dacára is csak nemrég több ezer állás rendszeresítet, hogy a közösi számlákat „felülvizsgálni” lehessen. Most azon fáradoznak a mervado körök, hogy a katasztróf „kijavítsák” és az idevágó ügyvény értelmeben bizonyára ismét több ezer állást fognak szervezni. Ha a protektiozusok* lelette elszaporodnak, a miniszter lerázza őket, új állásokat szervez, a nép, az istenadna nép pedig ismét újabb szeszereket szervekhat ki adókbán. Nehai Neményi Ambrus dr. képviselő egy ízben előadást tartott, a melyben hivatalos adatok alapján kimutatta, hogy Magyarországon 10 éven belül a hivatalnokai had 37 059 új állással szaporodott, ezen hivatalok föllelmenyi pedig kitésznek 824 milliót! Ezen tény még plibban találja kiegyesztést, hogy csak a mostani kormány uralma alatt 13 000 új állás szerveztetett. Mindamelllett azonban nem történik gondoskodás arról, hogy a szük kétség állások föllelmenek. Az ezer és ezer községek nemes orvosa és főorvos közzé köteles gyermekek nines tanítója. A hivatalnokai had föllelmenyi pedig, különösen a magasabb fokozatokban, a vég nélküli emelkednek. Drágasági és személyi pótlékok csak egy felezésnek ezen zsirus állások. Hogy a kisgazda, iparos, mpszármazott miniszterium felelősségét és gyermekeivel a megdrágult elvtiszorok mellett, azaz nem tudót senkisen. De ha a burgonya kilója 4 fillérről drágább lesz, akkor a miniszter tanácsos ur egynehány ezer koronát „drágasági pótlékot” kap, ugyani ez a miniszter hivatalnokai had, ha egy szep napon a munkálkodók nem istenhözött mondana ennek a szep mostoha hazájának?

*** Modern gyilkosság szocialpolitiká.** Bizonyára sokan emelkednek meg arra skandalosul dőrtésre, amelyet a kereskedelmi miniszter Kossuth Ferenc az harkai ut meletti sorompó ügyében hozott. Azon a helyen tudvaleg Steinhof herceg Ferenc polgármesternek a vonat állt elgázoltatott, mivel kétség a sorompó, mely félig el volt rohadva, attólre: az éppen aratagok volt pedig Steinhof herceget lövostől iszonyú módos öngesztázolta. Azóta gylári per utján a déli vasuti társaság felelősség megállapított. A város is intézkedett, hogy a vasuti igazgatóság kényszerítse, miszerint intézkedjék, hogy azon a helyen a járókelők biztonságát ne veszélyeztesse. Kossuth azonban, mint utolsó forum, azt a böles döntést hozta, hogy elegendő, ha a vasuti sorompó fehére mazzoltatik, újat nem kell csináltatni. Alighogy az elkezesés, mely ezen döntés közkeletben kelezett, lecsillapult, maris egy hasonló esemény foglalkoztatja a lelküket. Iszonyú szerencsétlenség történt a gyeri állomáson tolatás közben, melynek egy emberélet is esett áldozatul. A város erre igazgatóságtól kérélyt a teherállomás megállapította, hogy ly szerencsétlenség elkerülhetik legyenek. És a miniszterium ismét mint utolsó forum kimondja, hogy az állomást nem kell kibővíteni, mert az a követelményeknek teljesen teljesen megfelel. Szononban meg a legújabb gyermek is tudja, hogy az állomások a város fölött majdnem teljesen elnéztek, hogy az egyes vonatok eltolása éppen a legfontosabb keresztelési pontokon történik és hogy egy csomó utca és nyakolat majdnem állandóan vasuti sorompóval van elzárva. Valóságos csoda, hogy több szerencsétlenség nem történik. És most jön a kegyelmes miniszter ur és nagy fölősen kijelenti, hogy minden a legcsöbb rendben van, új teherállomásra nincsen szükség. A gazdánk a tárgyalás „egészében” ismét koronázott a szögura „megnébltetés”-szert, mivel verandájában egy any állott.

